

J. S. Bach – Toccatas and Fugues
Jens Ramsing ved P.G. Andersen-orglet i Vordingborg Kirke
Paula Records, PACD168 (2010)

Når man står med en ukendt CD igangsættes en række ritualer. Først og fremmest gør man sig et første indtryk af forsiden - er det en indbydende forside med relevante og spændende oplysninger om repertoire, instrument og ikke mindst udøver? Dernæst vender man CD'en om og læser bagsiden, hvor indholdet som regel er mere detaljeret beskrevet foruden en række tekniske oplysninger om tid, sted, producer osv. Så kommer øjeblikket, hvor man åbner for CD'en, eller rettere det glitrende cellofan skal først af, og så åbner man for CDkassetten.

Nu vel, så langt, så godt!

Selve CD'en tages til inspektion. Er der sammenhæng mellem CD'en og evt. forsiden og hvordan ser den ellers ud? CD'en sættes i musikanlægget, og imens de første toner går i gang, tager man CD-bookletten ud og begynder at bladre lidt vilkårligt rundt i den. Fanger musikken, og hvis den gør det, bladrer man rundt på må og få, indtil man har fået "lyttet sig ind på" musikken, klangen og spillestilen. Så begynder man at læse i bookletten.

Når alle disse ritualer er overstået, er der som regel gået 15-20 min., og i mens resten af CD'en kører i baggrunden, kan man nu påbegynde opvasken fra i går, hænge vasketøjet op eller tjekke de

nyeste internationale nyheder på en onlineavis. Dette betyder dog langt fra, at man er uopmærksom, men man har vænnet sig til lyden og spillestilen.

Men hvad så med den nærværende CD? Ved første øjekast kunne man jo tænke, "Åh nej, hvorfor endnu en CD med orgelmusik af ham Johann Sebastian?!", men man fortsætter og kigger nærmere. CD'ens design er sort, hvilket jo altid ser godt ud, ganske minimalistisk med det berømte billede af Johann Sebastian Bach malet af Elias Hausmann i 1748. Bagsiden er ligeledes sort, klart disponeret og let at gå til.

Men hvad så med musikken?

J.S. Bach-opførelsespraksis er indhyllet i en næsten sakral sfære. Det kan være svært at bidrage med noget nyt, og det er i hvert fald stort set umuligt at gøre alle tilfredse. Som organister, kirkemusikere og vel generelt bare musikere har vi alle en mening om hvordan den store mesters musik skal spilles – rigtigt! Så det kan ses som et minefelt med snigskytter bag enhver busk at begive sig ud i dette landskab.

Så det er en svær balancegang mellem stolt fader-til-søn-tradition og personligt udtryk (tør man sige fornyelse?) at forevige J.S. Bachs musik på CD, men Jens Ramsing er frygtløs og griber fat i nogle af de mest elskede og spillede orgelværker af Bach; en håndfuld af hans toccataer og fugaer. Jens Ramsings temperamentsfulde toccataafsnit er disciplinerede, samtidig med de rummer det spontane og "frie". Hans fugaer er logiske, konsekvente og vidner om et stort musikalsk og teknisk overskud. Især vil jeg fremhæve toccataen fra BWV565 (ja, den epidemiske), hvor han virkelig får sat tænderne i musikken med en ferociøs timing og iver. Værd at bemærke er også en forfriskende let registrering i den "doriske" toccata - opførelsespraktisk korrekt? Who cares, det lyder godt!

Bookletten er overskuelig og Peter Wangs korte og præcise formuleringer gør, at selv en garvet hund som undertegnede får lyst at se hvad han mon skriver. Han har da bestemt også nogle spændende pointer, f.eks. med E-dur toccataen og naturligvis den forrygende og stadigt uafsluttede historie om BWV565s autencitet.

CD'ens måske eneste svage punkt kan være forholdet imellem orgel og repertoire. P. G. Andersen-orglet i Vordingborg Kirke har mange fine klanglige kvaliteter, men dog begrænset i størrelse, og da meget af CD'en bliver spillet på plenoklang, jvf. toccataer jo tit og oftest spilles på en eller anden form for plenoklang, kan det blive lidt ensformigt rent klangligt. Dog ret skal være ret, Jens Ramsing sætter sig et bevidst mål og indfrier det.

Overordnet kan man sige, at repertoiret på denne CD på ingen måde er revolutionerende, men fremførelsen emmer af liv, energi og fortællelyst, og det er vel det, der i sidste ende tæller!

Derfor, tillykke til Jens Ramsing som på denne CD manifesterer sig som en intelligent og virtuos orgelspiller!

Lars Rosenlund Nørremark, Århus, 5. februar 2011